

FIŞA DISCIPLINEI¹

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Politehnica Timișoara			
1.2 Facultatea ² / Departamentul ³	Facultatea de Inginerie Hunedoara / Inginerie și Management			
1.3 Catedra	—			
1.4 Domeniul de studii (denumire/cod ⁴)	INGINERIE ȘI MANAGEMENT / 230			
1.5 Ciclul de studii	Licență			
1.6 Programul de studii (denumire/cod/calificarea)	INGINERIE ECONOMICĂ ÎN INDUSTRIA CHIMICĂ ȘI DE MATERIALE / 70 /Inginer			

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei/Categoria formativă ⁵	Tehnica măsurării/DS			
2.2 Titularul activităților de curs	Şef lucrări dr.ing. ȘERBAN SORINA GABRIELA			
2.3 Titularul activităților aplicative ⁶	Şef lucrări dr.ing. ȘERBAN SORINA GABRIELA			
2.4 Anul de studii ⁷	II	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare

3. Timp total estimat - ore pe semestru: activități didactice directe (asistate integral sau asistate parțial) și activități de pregătire individuală (neasistate)⁹

3.1 Număr de ore asistate integral/săptămână	3 , format din:	3.2 ore curs	2	3.3 ore seminar /laborator /proiect	1
3.1* Număr total de ore asistate integral/sems.	42 , format din:	3.2* ore curs	28	3.3* ore seminar/laborator/proiect	14
3.4 Număr de ore asistate parțial/săptămână	, format din:	3.5 ore practică		3.6 ore elaborare proiect de diplomă	
3.4* Număr total de ore asistate parțial/semestrul	, format din:	3.5* ore practică		3.6* ore elaborare proiect de diplomă	
3.7 Număr de ore activități neasistate/săptămână	2,35 , format din:	ore documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren		0,5	
		ore studiu individual după manual, suport de curs, bibliografie și notițe		0,8	
		ore pregătire seminarului/laboratoare, elaborare teme de casă și referate, portofolio și eseuri		1	
3.7* Număr total de ore activități neasistate/semestrul	33 , format din:	ore documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren		7	
		ore studiu individual după manual, suport de curs, bibliografie și notițe		12	
		ore pregătire seminarului/laboratoare, elaborare teme de casă și referate, portofolio și eseuri		14	
3.8 Total ore/săptămână ¹⁰	5,35				
3.8* Total ore/semestrul	75				
3.9 Număr de credite	3				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Disciplinele care trebuie studiate anterior: Chimie, Fizica – anul I
4.2 de competențe	• Cunoștințe de chimie, fizică, mecanică, electronică la nivel de anul I.

¹ Formularul corespunde Fișei Disciplinei promovată prin OMECTS 5703/18.12.2011 și cerințelor Standardelor specifice ARACIS valabile începând cu 01.10.2017.

² Se înscrive numele facultății care gestionează programul de studiu căruia îi aparține disciplina.

³ Se înscrive numele departamentului căruia i-a fost încredințată susținerea disciplinei și de care aparține titularul cursului.

⁴ Se înscrive codul prevăzut în HG nr.140/16.03.2017 sau în HG similară actualizate anual.

⁵ Disciplina se încadrează potrivit planului de învățământ în una dintre următoarele categorii formative: disciplină fundamentală (DF), disciplină de domeniu (DD), disciplină de specialitate (DS) sau disciplină complementară (DC).

⁶ Prin activități aplicative se înțeleg activitățile de: seminar (S) / laborator (L) / proiect (P) / practică (Pr).

⁷ Anul de studii în care este prevăzută disciplina în planul de învățământ.

⁸ Disciplina poate avea unul din următoarele regimuri: disciplină impusă (DI), disciplină optională (DO) sau disciplină facultativă (Df).

⁹ Numărul de ore de la rubricile 3.1*, 3.2*,...,3.8* se obțin prin înmulțirea cu 14 (săptămâni) a numărului de ore din rubricile 3.1, 3.2,..., 3.8. Informațiile din rubricile 3.1, 3.4 și 3.7 sunt chei de verificare folosite de ARACIS sub forma: $(3.1)+(3.4) \geq 28$ ore/săpt. și $(3.8) \leq 40$ ore/săpt.

¹⁰ Numărul total de ore / săptămână se obține prin însumarea numărului de ore de la punctele 3.1, 3.4 și 3.7.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sala de curs, materiale suport: laptop personal, videoproiector, tablă; Prelegeri interactive utilizând tehnologie multi-media. Prezența la curs nu este obligatorie, dar este înregistrată de cadrul didactic titular de curs, pentru aprecierea corectă a relevanței evaluării acestuia de către studenți la finalul cursului.
5.2 de desfășurare a activităților practice	<ul style="list-style-type: none"> Sala de laborator, aparate și mijloace de măsură, calculatoare; tehnologii multi-media. Prezența la laborator este obligatorie.

6. Competențe la formarea cărora contribuie disciplina

Competențe specifice	<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea limbajului tehnic și de specialitate în activități cu specific metrologic. Identificarea mărimilor fizice și a unităților de măsură folosite în tehnică în scopul măsurării lor. Aplicarea relațiilor dintre mărimi fizice pentru rezolvarea unor probleme teoretice sau practice. Selectarea mijloacelor de măsurare în funcție de mărimea măsurată, domeniul de utilizare, caracteristicile metrologice și valoarea estimată în vederea realizării măsurării. Utilizarea mijloacelor și metodelor pentru măsurarea și controlul mărimilor fizice – mecanice, termice, fizico-chimice, electrice. •
Competențele profesionale în care se înscriu competențele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Explicarea și interpretarea fenomenelor prezентate în cadrul disciplinei <i>Tehnica măsurării</i>, utilizând cunoștințele fundamentale de matematică, fizică, chimie. Aplicarea regulilor și metodelor științifice generale pentru rezolvarea problemelor specifice măsurării mărimilor fizice.
Competențele transversale în care se înscriu competențele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Aplicarea valorilor și eticii profesiei de inginer și executarea responsabilă a sarcinilor profesionale. Identificarea obiectivelor de realizat, a resurselor disponibile, a etapelor și timpilor de lucru. Aplicarea de tehnici de relaționare și muncă eficientă în cadrul echipei.

7. Obiectivele disciplinei (asociate competențelor de la punctul 6)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Scopul cursului este de a realiza contactul din punct de vedere ingineresc al studentului, cu tehnica măsurărilor mecanice, termice, fizico-chimice și electrice; formarea deprinderilor practice de mânuire a instrumentelor și aparatelor de măsurat.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> După parcurgerea disciplinei studenții vor fi capabili: să știe să identifice aparatelor de măsură și să citească indicația unui aparat de măsură; să știe să utilizeze aparatelor de măsură în funcție de mărimea măsurată; să știe să interpreteze rezultatul unei măsurări și a erorii aferente; să fie capabili să estimateze calitatea și precizia procesului de măsurare.

8. Conținuturi¹¹

8.1 Curs	Număr de ore	Metode de predare ¹²
CAPITOLUL 1. MĂRIMI FIZICE ȘI UNITĂȚI DE MĂSURĂ. Multiplii și submultiplii unităților S.I. Sistemul de unități de măsură. Unități de lungime. Unități de măsură pentru unghiiuri. Unități de suprafață (arie). Unități de volum (capacitate). Unități de masă. Unități de măsură pentru densitate. Unități de timp. Unități de viteză. Unități de presiune și eforturi. Unități de măsură pentru debite. Unități de măsură calorice. Unități de măsură pentru	4	Tehnologii multi-media; Expunerea, conversația, problematizarea, observarea, învățarea prin descoperire, prezentări ppt.,

¹¹ Se detaliază toate activitățile didactice prevăzute prin planul de învățământ (tematicile prelegerilor și ale seminarilor, lista lucrărilor de laborator, conținuturile etapelor de elaborare a proiectelor, tematica fiecărui stagiu de practică). Titlurile lucrărilor de laborator care se efectuează pe standuri vor fi însoțite de notația „*”.

¹² Prezentarea metodelor de predare va include și folosirea noilor tehnologii (e-mail, pagină personalizată de web, resurse în format electronic etc.).

lucrul mecanic și energie. Unități de măsură pentru putere. Unități de măsură electrice		exemplificări.
CAPITOLUL 2. METODE ȘI MIJLOACE DE MĂSURĂ ȘI CONTROL. Procesul de măsurare și elementele de bază. Clasificarea mărimilor măsurabile. Clasificarea metodelor de măsurare. Clasificarea mijloacelor de măsurare. Caracteristici metrologice ale aparatelor de măsurare. Mijloace de măsură și control pentru: lungime, unghiuri, suprafețe, calibre și şablonane, presiuni, masă, forță, viteză, temperatură. Mijloace de măsură și control pentru măsurători termochimice, mărimi electrice, măsurători electrochimice, măsurări optice.	6	
CAPITOLUL 3. METODE DE ANALIZĂ FIZICO-CHIMICE. Metoda gravimetrică și volumetrică. Metode electrochimice de analiză: electrogravimetria, potențiometria, coulometria, polarografia, cromatografia. Metode termice de analiză. Metode optice de analiză: spectroscopia de emisie, spectroscopia de absorție.	6	
CAPITOLUL 4. MĂSURĂTORI ANALITICE ȘI DATE STATISTICE. Prelucrarea datelor în analiza instrumentală. Prelucrarea datelor experimentale. Dreapta de regresie. Metoda dreptei de etalonare. Calitatea măsurătorilor analitice.	4	
CAPITOLUL 5. ELEMENTE DE TEORIA ERORILOR ȘI INCERTITUDINILOR. Originea erorilor. Tipuri de erori, Cifre semnificative. Rotunjirea numerelor. Distribuția și propagarea erorilor. Studiul erorilor de prelucrare cu ajutorul calculului statistic.	4	
CAPITOLUL 6. PRELUCRAREA STATISTICĂ A UNUI SET DE MĂSURĂTORI. Noțiuni generale de calcul a probabilității și statisticii. Reprezentarea datelor experimentale. Indicatorii – parametrii statistici: media aritmetică, media ponderată, media armonică, media geometrică, media logaritmă, mediana, modulul, amplitudinea, dispersia, abaterea standard.	4	

- Bibliografie¹³
1. Alic, C. – Bazele cercetării experimentale – elemente de teorie și aplicații, Editura Orizonturi Universitare, Timișoara 2001
  2. Bagiu, L., David, I., Becheanu, G. – Toleranțe și măsurători tehnice – îndrumător de lucrări de laborator, Institutul Politehnic Traian Vuia Timișoara, 1984
  3. Benea, M.L. – Tehnici de analiză a materialelor, Editura Emia, Deva, 2000.
  4. Cicală, E. – Metode de prelucrare statistică a datelor experimentale, Editura Politehnica Timișoara, 1999.
  5. Jitian, S., Șerban, S. – Tehnici de analiză a materialelor. Lucrări de laborator, Editura Mirton, Timișoara, 2003
  6. Julean, I., Holban, Șt. – Incertitudini la prelucrarea datelor experimentale și în exprimarea rezultatelor, Editura Politehnica Timișoara, 2009
  7. Nichici, A., Cicală, E., Mee, R. – Prelucrarea datelor experimentale – curs și aplicații, Lito, UPT, Timișoara, 1996
  8. Perju, d., Mateas, M. – Aparate și sisteme de măsurare – teme experimentale, Editura Politehnica Timișoara, 2005
  9. Stoica, L. – Analiza instrumentală în metalurgie, Editura Tehnică, București, 1996

8.2 Activități aplicative ¹⁴	Număr de ore	Metode de predare
L1. Norme de tehnica securității muncii. Prezentarea lucrărilor.	2	Prezentarea logică și deductivă, explicația, demonstrația, lucru în echipe, învățare prin descoperire, experimental. Studenții au obligația să descarce lucrările de pe pagina
L2. Aplicații – mărimi fizice – transformări unități de măsură.	2	
L3 – Prezentare metode, mijloace și instrumente de măsură și control pentru mărimi termice, mecanice fizico-chimice și electrice.	2	
L4 – Obținerea de date experimentale prin măsurători cu șublerul, termometrul, densimetrul, pH-metrul, potențiometrul, conductometrul, refractometrul.	2	

¹³ Cel puțin un titlu trebuie să apartină colectivului disciplinei iar cel puțin un titlu trebuie să se refere la o lucrare de referință pentru disciplină, de circulație națională și internațională, existentă în biblioteca UPT.

¹⁴ Tipurile de activități aplicative sunt cele precizate în nota de subsol 5. Dacă disciplina conține mai multe tipuri de activități aplicative atunci ele se trec consecutiv în linile tabelului de mai jos. Tipul activității se va înscrie într-o linie distinctă sub forma: „Seminar”, „Laborator”, „Proiect” și/sau „Practică”.

		facultății/campus virtual, să citească și să știe ce au de făcut la laborator, la începutul ședintei se poartă o discuție cu ei despre ce fac și după ce se lămurește ce au de făcut se trece la efectuarea măsurătorilor.
L5 – Calcul media aritmetică, dispersia. Testarea ipotezei caracterului aberant al rezultatului experimental. Testul student. Testul Grubbs-Smirnov.	2	Studentilor le este recomandat, să prelucreze datele experimentale folosind diverse soft-uri de prelucrare a datelor experimentale: Excel, Matlab.
L6 – Verificarea concordanței dintre repartiția empirică a datelor experimentale și repartiția teoretică.	2	Studentilor le este recomandat, să prelucreze datele experimentale folosind diverse soft-uri de prelucrare a datelor experimentale: Excel, Matlab.
L7 – Determinarea modelului matematic al datelor experimentale prin analiza de regresie.	2	Studentilor le este recomandat, să prelucreze datele experimentale folosind diverse soft-uri de prelucrare a datelor experimentale: Excel, Matlab.

- Bibliografie¹⁵
1. Alic, C. – Bazele cercetării experimentale – elemente de teorie și aplicații, Editura Orizonturi Universitare, Timișoara 2001
  2. Bagiu, L., David, I., Becheanu, G. – Toleranțe și măsurători tehnice – îndrumător de lucrări de laborator, Institutul Politehnic Traian Vuia Timișoara, 1984
  3. Benea, M.L. – Tehnici de analiză a materialelor, Editura Emia, Deva, 2000
  4. Cicală, E. – Metode de prelucrare statistică a datelor experimentale, Editura Politehnica Timișoara, 1999.
  5. Jitian, S., Șerban, S. – Tehnici de analiză a materialelor. Lucrări de laborator, Editura Mirton, Timișoara, 2003
  6. Julean, I., Holban, Șt. – Incertitudini la prelucrarea datelor experimentale și în exprimarea rezultatelor, Editura Politehnica Timișoara, 2009
  7. Nichici, A., Cicală, E., Mee, R. – Prelucrarea datelor experimentale – curs și aplicații, Lito, UPT, Timișoara, 1996
  8. Perju, d., Mateas, M. – Aparate și sisteme de măsurare – teme experimentale, Editura Politehnica Timișoara, 2005
  9. Stoica, L. – Analiza instrumentală în metalurgie, Editura Tehnică, București, 1996.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemicice, asociațiilor profesionale și angajaților reprezentativi din domeniul aferent programului

- Disciplina vine în întâmpinarea așteptărilor angajaților reprezentativi din domeniul aferent programului, prin conținutul orelor de curs și laborator.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare ¹⁶	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
----------------	---	-------------------------	------------------------------

¹⁵ Cel puțin un titlu trebuie să aparțină colectivului disciplinei.

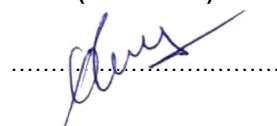
¹⁶ Fișele disciplinelor trebuie să conțină procedura de evaluare a disciplinei cu precizarea criteriilor, a metodelor și a formelor de evaluare, precum și cu precizarea ponderilor atribuite acestora în nota finală. Criteriile de evaluare se formulează în mod distinct pentru fiecare activitate prevăzută în planul de învățământ (curs, seminar, laborator, proiect). Ele se vor referi și la formele de verificare pe parcurs (teme de casă, referate și.a.)

10.4 Curs	Însușirea competențelor profesionale și transversale oferite de disciplina Tehnica măsurării – înțelegerea conceptelor prezentate la curs	Examen scris. Subiectele vor cuprinde 4 cerințe: două subiecte de teorie și două aplicații: o aplicație de transformări de unități de măsură și o aplicație de calcul statistic. Fiecare subiect va fi notat cu 2,5 p. Durata este de 2 ore.	0,60
10.5 Activități aplicative	S:		
	L: Însușirea metodelor experimentale de laborator, specifice disciplinei Tehnica măsurării. Abilități de utilizare a metodelor experimentale.	Aprecierea prin notă a capacitatei de prelucrare a datelor experimentale obținute în decursul efectuării lucrărilor de laborator, precum și a modului de prezentare a acestora. Notă individuală la sfârșitul fiecărei lucrări de laborator.	0,40
	P¹⁷:		
	Pr:		
10.6 Standard minim de performanță (se prezintă cunoștințele minim necesare pentru promovarea disciplinei și modul în care se verifică stăpânirea lor ¹⁸)	<ul style="list-style-type: none"> • Curs – Cunoașterea noțiunilor de bază specifice disciplinei referitoare la Tehnica măsurării. • Prezență la minim 50% din cursuri. • Laborator – capacitatea de a identifica aparatele de măsură și de a cîști indicația unui aparat de măsură. Participarea la toate lucrările de laborator. • 		

Data completării

04.10.2022

**Director de departament
(semnatura)**

**Titular de curs
(semnatura)**

**Titular activități aplicative
(semnatura)**

Data avizării în Consiliul Facultății¹⁹

18.10.2022

**Decan
(semnatura)**

¹⁷ În cazul când proiectul nu este o disciplină distinctă, în această rubrică se va preciza și modul în care rezultatul evaluării proiectului condiționează admiterea studentului la evaluarea finală din cadrul disciplinei.

¹⁸ Nu se va explica cum se acordă nota de promovare.

¹⁹ Avizarea este precedată de discutarea punctului de vedere al board-ului de care aparține programul de studii cu privire la fișa disciplinei.